

ATTUNDA TINGSRÄTT
Enhet 2

DOM
2015-03-13
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 7321-14

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

SHEIK Omar Joof, 19841111-1977
Frihetsberövande: Häktad
c/o Häktet Sollentuna
Box 819
191 28 Sollentuna
Medborgare i Gambia

Offentlig försvarare:

Advokat Kristofer Stahre
Advokatfirman Althin
Skeppsbron 28, 3 tr
111 30 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Malin Karlerö
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

Sekretess, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Nicole Trinh
c/o Advokatbyrån Maria Turesson AB
Drottninggatan 25, 6tr
111 51 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st brottsbalken
- 2014-07-30
2. Övergrepp i rättssak, 17 kap 10 § 1 st 1 men brottsbalken
- 2014-07-30

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 940 191 29 Sollentuna	Tingsvägen 11	08-561 695 00 E-post: attunda.tingsratt@dom.se, enhet2.attunda.tingsratt@dom.se www.attundatingsratt.domstol.se	08-561 695 01	måndag - fredag 08:00-16:30 -

Påföljd m.m.

Den tilltalade ska överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Beslut

Utvisning

1. Den tilltalade utvisas ur riket enligt 8 a kap 1 § utlänningslagen (2005:716) och förbjuds att återvända hit före 2025-03-13. Överträdelse av förbudet kan medföra fängelse i högst 1 år.

Skadestånd

1. Sheik Omar Joof ska betala skadestånd till Sekretess A med 145 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juli 2014 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

1. Sheik Omar Joof ska vara kvar i häkte till dess att domen vinner laga kraft mot honom i fråga om påföljd och utvisning.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för de uppgifter som föredragits inom stängda dörrar och som kan röja målsäganden Sekretess A:s identitet. Detsamma ska gälla för upptagningar av förhör som hållits inom stängda dörrar.
2. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifterna om målsäganden Sekretess A:s identitet i den sekretessbilagda partsbilagan till denna dom.
3. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta vara tillämplig på uppgifterna i det rättspsykiatriska utlåtandet och i Socialstyrelsens rättsliga råds yttrande, som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar (aktbil. 65 s. 4 - 6 och aktbil. 75 s. 2 - 3 samt st. 1 på s. 4).

Brottsofferfond

1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Kristofer Stahre tillerkänns ersättning av allmänna medel med 107 564 kr, varav 21 513 kr avser mervärdesskatt.
 2. Nicole Trinh tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 35 090 kr, varav 7 018 kr avser mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för offentlige försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Sheik Omar Joof ska dömas för *våldtäkt* och *övergrepp i rättssak* (6 kap. 1 § 1 st. och 17 kap. 10 § 1 st. 1 men. brottsbalken) enligt följande gärningsbeskrivning.

Sheik Omar Joof har under natten mot den 30 juli 2014, i målsägandens bostad i Åkersberga tvingat målsäganden till samlag vid två tillfällen. Efter att ha trängt sig in i bostaden har Sheik Omar Joof hållit fast målsäganden, puttat henne framför sig och ner på sängen där han tryckt ner henne med sin kroppstyngd, lagt sin hand och sedan även en kudde över hennes mun och ansikte. Härefter har han genomfört ett vaginalt samlag mot hennes vilja. Efter några minuter har Sheik Omar Joof återigen tryckt ner målsäganden på sängen med sin kroppstyngd och genomfört ytterligare ett vaginalt samlag mot hennes vilja.

Sheik Omar Joof har vidare i syfte att förhindra en polisanmälan, hotat målsäganden genom att, i samband med händelsen i stycke 1, uttala att han skulle komma tillbaka och skada eller döda henne om hon ringde polis. Uttalandet har varit ägnat att hos målsäganden framkalla allvarlig rädsla för egen säkerhet till person.

Sheik Omar Joof begick gärningarna med uppsåt.

Åklagaren har även yrkat att Sheik Omar Joof ska utvisas ur riket med stöd av 8 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716).

Målsäganden, som biträtt åtalet och som i fortsättningen av denna dom kommer att benämnas Sekretess A, har yrkat att Sheik Omar Joof ska betala skadestånd till henne med 170 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 juli 2014 till dess betalning sker. Av beloppet avser 150 000 kr ersättning för kränkning

hänförlig till åtalet för våldtäkt, 15 000 kr ersättning för sveda och värk hänförlig till åtalet för våldtäkt och 5 000 kr ersättning för kränkning hänförlig till åtalet för övergrepp i rättssak.

Sheik Omar Joof har vidgått att han och Sekretess A haft ett samlag i hennes bostad vid det tillfälle som åtalet avser. Han har dock invänt att samlaget skedde sedan han blivit insläppt av Sekretess A och att det genomfördes på hennes initiativ och var frivilligt från hennes sida. Mot denna bakgrund har han bestritt ansvar för våldtäkt. Han har förnekat det som i övrigt påstås i åtalet.

Sheik Omar Joof har vidare motsatt sig bifall till yrkandena om utvisning och skadestånd. I fråga om skadeståndsyrkandet har han dock godtagit ett belopp om 120 000 kr – varav 100 000 kr avser ersättning för kränkning hänförlig till åtalet för våldtäkt, 15 000 kr ersättning för sveda och värk hänförlig till åtalet för våldtäkt och 5 000 kr ersättning för kränkning hänförlig till åtalet för övergrepp i rättssak – såsom skäligt i och för sig. Han har inte haft några invändningar mot det angivna sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat en brottsplatsundersökning, ett rättsintyg avseende Sekretess A och en träffrapport från SKL (förundersökningsprotokollet, s. 11 – 22, s. 23 – 30 respektive s. 31 – 35).

Sheik Omar Joof har som skriftlig bevisning åberopat dels en mening i en av polismannen Jon Hållmarker den 30 juli 2014 upprättad avrapporteringspromemoria av följande lydelse: ”Patrullen uppfattade målsägaren som lugn och saklig under förhöret och visade inga känslouttryck”, dels ett utdrag ur ett intyg från Sekretess A:s boendestödare Malin Eriksson av följande lydelse: ”Klienten bedöms av boendestöd ha svårigheter med nedanstående till följd av sin funktionsnedsättning:

* Bedöma människors avsikter (tror gott om alla), * Bedöma risksituationer och * Att säga nej” (förundersökningsprotokollet s. 5 respektive s. 36).

Sheik Omar Joof har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har även Sekretess A samt vittnena Mattias Göransson, Anders Hedström, Veronica Aronberger, Oskar Flygare och Malin Eriksson hörts.

DOMSKÄL

Skuld

Sekretess A har uppgett i huvudsak följande.

Klockan var strax före ett på natten när hon vaknade av att det ringde på dörren. Hon var vid tidpunkten endast iklädd linne och trosor. Hon tittade i kikhålet, men såg inte mycket så hon öppnade dörren eftersom hon trodde att det var en granne. Utanför stod en okänd mörkhyad man med rastflätor, som frågade efter Veronica och undrade om hon hade öl. Hon svarade att Veronica inte bodde där, att hon inte dricker öl och att hon inte hade någon alkohol hemma. Sedan trängde sig mannen in i lägenheten samtidigt som han upprepade gånger sade att han inte var kriminell. Detta fick henne att ”haja till”. Hon sade åt mannen att han inte fick komma in och försökte putta ut honom, men lyckades inte eftersom han var starkare.

Mannen stängde sedan dörren bakom sig och puttade henne framför sig, så att hon var tvungen att backa. Hon backade tills de var framme vid sängen. Hon minns inte att hon i det första polisförhöret skulle ha sagt något om att han skulle ha hållit fast hennes händer. Mannen puttade ner henne på sängen så att hon låg på rygg varefter han höll fast henne. Flera gånger skrek hon ”våldtäkt” så högt hon kunde i syfte att grannarna skulle kunna höra henne. För att tysta henne täppte han till munnen på henne, först med handen och sedan med hjälp av en kudde som han tryckte över

ansiktet i några minuter. Han var aggressiv och hon hade svårt att andas och kände panik. Hon var rädd för sitt liv och försökte komma loss genom att sparka och slå honom, men det gick inte. Han drog av hennes trosor och sina egna byxor och drog upp hennes högra ben nästan upp till huvudet. Därefter kände hon hur han trängde in i henne så att det gjorde ont inne i henne. Han stod med fötterna på golvet framåtlutad över henne hela tiden. Det här var första gången hon hade samlag. Hon grät och då sade han ”tyst, tyst”. Samlaget höll nog på i 5-10 minuter.

När han var klar satte han sig på sängen bredvid henne och började prata. Han frågade bl. a. efter hennes telefonnummer, vilket han inte fick. Han ville också ha 1 000 kr av henne, men när hon visade att hon bara hade 200 - 300 kr ville han inte längre ha några pengar. Efter ett tag puttade han ner henne på sängen igen så att hon hamnade på rygg. Därefter genomförde han ett till vaginalt samlag med henne. Hon gnydde och grät. Han använde inte kudden den andra gången. Hon vet inte om han fick utlösning. Det var i alla fall inte kladdigt vad hon kan minnas.

Efter det andra samlaget bad hon honom att gå. Då sade han att om han fick problem med henne skulle han komma tillbaka med en kniv. Åtminstone en gång under förloppet sade han att han skulle döda henne. Innan han gick frågade han om hon hade smittat honom med hiv eller hepatit. Detta gjorde henne riktigt arg. Efter att han hade gått bröt hon ihop. Hon ringde till sitt boendestöd Oskar Flygare som skulle ringa polisen, eftersom hon själv inte vågade ringa polisen på grund av hotet som mannen uttalat. Hon ringde också till sin granne Anders Hedström.

Sheik Omar Joof har uppgett i huvudsak följande.

Han hade tidigare under kvällen befunnit sig i Veronicas lägenhet med sin vän Mosa. När det blev bråk där gick han till tågstationen för att åka till Stockholm, men tågen hade slutat gå då varför han gick tillbaka. Han blev insläppt genom porten av en ung kille. Det var första gången han var i området.

Sedan han kommit in i porten gick han upp och plingade på dörren till en lägenhet som han trodde tillhörde Veronica. Han tror att han befann sig på första eller andra våningen i huset. Efter ett tag kom en kvinna fram till honom. Varifrån hon kom vet han inte. Kvinnan var kort och hade bara korta underkläder och en topp på sig. Hon frågade om han bodde där och han svarade nej.

Kvinnan bjöd sedan in honom till sin lägenhet. De satte sig i hennes soffa och hon tog fram öl. Hon frågade var han kom ifrån och hur länge han hade bott i Sverige och hon sade att han verkade vara snäll. Båda drack varsin öl. Hon sade att om han var trött så kunde han sova hos henne, eftersom hans nästa tåg inte skulle gå förrän kl. 05.00. Därpå satte hon sig bredvid honom och öppnade en till öl. Sedan lade hon sig bredvid honom och började röra honom samtidigt som hon sade att han var snäll och att han var välkommen till henne när han ville.

Hon frågade om de skulle ha sex och han svarade att han inte visste, men hon fortsatte att röra honom några minuter och sedan började de kyssas. Han frågade om hon hade någon sjukdom, vilket hon förnekade. Sedan hade de sex en gång. Därefter gick hon in på toaletten. Medan hon var där tittade han i hennes väska. Där fanns 700 kr, som han tog ut. När hon kom ut från toaletten och såg honom med väskan frågade hon om han försökte stjäla. Han svarade att han bara letade efter en mobiltelefon för att kunna ringa. När hon kollade i väskan och märkte att han hade tagit 700 kr blev hon riktigt arg och sade att hon skulle ringa till polisen om hon inte fick tillbaka sina pengar. Samtidigt som hon tog telefonen och började knappa in ett nummer tog han sina kläder och sprang därifrån. Han var inte narkotikapåverkad och han kände sig nykter, han hade bara druckit två vodkashots och två öl. Hans ögon blir lätt röda.

Anders Hedström, som var granne med Sekretess A, och Oskar Flygare, som fungerade som boendestödjure för Sekretess A, har vittnat om vad Sekretess A sade till dem i telefonsamtal under natten den 30 juli 2014. Båda har berättat att

Sekretess A sade att en man hade förgripit sig på/våldtagit henne. Oskar Flygare har också förklarat att Sekretess A inte ville att han skulle ringa till polisen, eftersom gärningsmannen hade hotat med att han i så fall skulle döda henne.

Veronica Aronberger, som bodde i huset bredvid Sekretess A, har vittnat om att hon hade tre män på besök på kvällen den 29 juli 2014. Hon har hållit för möjligt – men inte varit säker på – att en av dessa män var Sheik Omar Joof och hon har förklarat att denne man inte återkom till henne senare på kvällen.

Mattias Göransson har berättat att han uppfattade Sheik Omar Joof som narkotikapåverkad, då han på natten den 30 juli 2014 släppte in denne i Sekretess A:s portuppgång.

Malin Eriksson, som fungerade som boendestödare för Sekretess A, har vittnat om dels vad Sekretess A sagt till henne om den med åtalet avsedda händelsen efter polisanmälan, dels sina allmänna erfarenheter av Sekretess A som person.

Tingsrätten gör följande bedömning.

För en fällande dom i mål om sexualbrott krävs, liksom i brottmål i allmänhet, att domstolen genom den utredning som lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade gjort sig skyldig till det som läggs honom till last. En trovärdig utsaga från målsäganden kan i förening med vad som i övrigt framkommit i målet – t.ex. om målsägandens beteende efter händelsen – vara tillräckligt för en fällande dom. Vid bedömningen av utsagan finns det i allmänhet anledning att lägga vikt främst vid sådana förhållanden som avser innehållet i berättelsen som sådan, exempelvis i vad mån den är klar, lång, levande, logisk, rik på detaljer, påvisat sanningsenlig i fråga om viktiga enskildheter samt fri från felaktigheter, motsägelser, överdrifter, svårförklarliga moment, konstansbrister, dåligt

sammanhang eller tvekan i avgörande delar. (Se till det anförda rättsfallet NJA 2010 s. 671 p 7 och 8 med hänvisning till rättsfallen NJA 2009 s. 447 I och II.)

Enligt tingsrättens mening har Sekretess A:s utsaga varit lång, levande, logisk, rik på detaljer och – såvitt framkommit – fri från såväl felaktigheter som motsägelser i förhållande till övrig utredning samt från överdrifter. Utsagan är vidare påvisat sanningsenlig i åtminstone ett viktigt avseende. Sheik Omar Joof har nämligen bekräftat att han var hemma hos Sekretess A den aktuella natten och att de genomförde ett samlag, något som också har stöd i den träffrapport som åklagaren åberopat som skriftlig bevisning.

Av rättsintyget, som är daterat den 1 augusti 2014 (dvs. dagen efter den påstådda våldtäkten), framgår bl.a. att Sekretess A hade en spricka i slidförgården, att sprickans utseende talade för att den uppkommit efter hastig vidgning av slidöppningen, att dess utseende talade starkt för att den var färsk och hade uppkommit inom något dygn före undersökningen, att hon hade hudmissfärgningar på sin vänstra arm som troligen hade uppkommit från några timmar upp till en vecka före undersökningstillfället samt att inget i status talade emot att händelseförloppet gått till som hon berättat. Rättsintyget visar inte att Sekretess A:s redogörelse varit alltigenom sanningsenlig, men det ger visst stöd åt den.

Försvaret har argumenterat för att Sekretess A:s utsaga innehållit dels flera avvikelser i förhållande till vad hon berättade i det första polisförhören, dels ett antal svårförklarliga moment.

När det gäller de påstådda avvikelserna från det första polisförhören – som ägde rum på natten den 30 juli 2014, dvs. i nära anslutning till händelsen – anser tingsrätten att dessa, som i huvudsak har avsett hur Sekretess A blev nedknuffad i sin säng samt i vilken ställning hon befann sig när det första samlaget genomfördes, varit så små att de låter sig förklaras redan genom att Sekretess A:s minne bleknat. Dessa

avvikelser är därmed, enligt tingsrättens mening, inte ägnade att minska bevisvärdet i hennes utsaga.

Ett av de svårförklarliga moment som försvaret hänvisat till avser att Sekretess A berättat att hon blev upprörd när Sheik Omar Joof sade att han hoppades att hon inte hade orsakat honom någon könssjukdom. Det kan, som försvaret framhållit, antas att många skulle ha gett uttryck för en större upprördhet över de påstådda sexuella övergreppen i sig. Något som också kan tyckas vara ett märkligt inslag i Sekretess A:s redogörelse är att Sheik Omar Joof, enligt henne, ska ha bett om att få hennes telefonnummer efter det första påtvingade samlaget.

Vid bedömningen av utsagans rimlighet måste emellertid hänsyn tas till Sekretess A:s person. Hon har diagnosticerats för autism och asperger samt har en god man. Det nu sagda kan, enligt tingsrättens mening, ha bidragit till vad hon uttryckt att hon blev upprörd över. Härtill kommer att vad som framkommit om innehållet i hennes följande samtal med Anders Hedström och Oskar Flygare talar för att hon också blev mycket upprörd över samlagen som sådana. I sammanhanget bör dessutom beaktas att Sheik Omar Joof mycket väl, såsom Mattias Göransson antagit, kan ha varit påverkad av kokain eller någon annan drog. Detta skulle kunna förklara hans något egendomliga önskan att få Sekretess A:s telefonnummer.

Sammantaget menar tingsrätten att Sekretess A:s utsaga framstår som trovärdig. Utsagan har också, som delvis redan berörts, stöd i övrig utredning. Frånsett rättsintyget är det framför allt Anders Hedströms och Oskar Flygares vittnesmål som talar för att hon lämnat sanningsenliga uppgifter. Båda dessa har nämligen bekräftat att Sekretess A, strax efter det att Sheik Omar Joof hade lämnat hennes lägenhet, ringde till dem och i upprörd sinnesstämning berättade att hon utsatts för ett sexuellt övergrepp/en våldtäkt. En betydelsefull detalj, som ger särskild tyngd åt hennes version, är att Oskar Flygare bekräftat hennes uppgift om att hon – på grund av gärningsmannens dödshot – inte ville kontakta polisen.

En fråga som måste prövas är om Sekretess A:s nyss nämnda telefonsamtal med Anders Hedström och Oskar Flygare kan förklaras på något annat sätt än att hon blivit utsatt för sexuella övergrepp.

Enligt Sheik Omar Joof ska det som gav upphov till Sekretess A:s ilska ha varit att han, efter deras samlag, stal 700 kr från henne. Mot detta talar dock att Sekretess A inte sade något därom vare sig till Anders Hedström eller Oskar Flygare eller i det första polisförhöret i anslutning till händelsen. Vid huvudförhandlingen har Sekretess A dessutom tillbakavisat att Sheik Omar Joof stal pengar av henne. Hon har också sagt att hon inte hade mer än högst 300 kr hemma. Att Sekretess A, som inte framstått som manipulativ, konsekvent skulle ha undanhållit den centrala omständighet som enligt Sheik Omar Joof gett upphov till hennes upprördhet – nämligen hans stöld – är enligt tingsrättens mening föga troligt.

Det finns också fler omständigheter som med styrka talar för att Sheik Omar Joofs berättelse utgör en efterhandskonstruktion. En mycket väsentlig sådan är att hans uppgift om att han och Sekretess A drack öl motsägs av att polisen vid platsundersökningen i nära anslutning till händelsen, enligt det upprättade protokollet, inte hittade några ölburkar eller ölfaskor i lägenheten. Tingsrätten håller det för högst sannolikt att det skulle ha noterats i protokollet om sådana hade funnits. Detta gäller även med beaktande av att polisen vid tidpunkten för platsundersökningen inte kände till Sheik Omar Joofs version av vad som inträffat.

Mot Sheik Omar Joofs version talar även den omständigheten att han velat minnas att Sekretess A kom ner från en högre våning i trapphuset och bad honom följa med upp till sin lägenhet, trots att Sekretess A:s lägenhet var belägen på bottenvåningen. Dessutom förklarar inte Sheik Omar Joofs redogörelse varför Sekretess A var ovillig att ringa till polisen. Enligt tingsrättens mening framstår det vidare som osannolikt att Sekretess A – som enligt Malin Eriksson är mörkrädd och obenägen

att knyta nya kontakter – skulle ha gått ut ur sin lägenhet mitt i natten endast iförd underkläder för att därpå bjuda in en för henne främmande man.

Sammantaget talar utredningen mycket starkt emot att Sheik Omar Joofs berättelse varit sanningsenlig. Detta innebär i sin tur att Sekretess A:s telefonsamtal med Anders Hedström och Oskar Flygare svårligen kan förklaras på annat sätt än att det hon sade till dem var sant.

Mot bakgrund av det anförda framstår Sekretess A:s utsaga som i sådan mån trovärdig och tillförlitlig att den ska läggas till grund för bedömningen av skuldfrågorna. Av detta följer i sin tur att de gärningar som avses med åtalet är styrkta. Dessa gärningar ska bedömas på det sätt som åklagaren gjort gällande, dvs. som våldtäkt och övergrepp i rättssak. Sheik Omar Joof ska alltså dömas för dessa brott.

Utvisning

Eftersom ett eventuellt beslut om utvisning kan beaktas vid påföljdsbestämningen (se 29 kap. 5 § första stycket fjärde punkten och 30 kap. 4 § första stycket brottsbalken) bör utvisningsfrågan prövas före påföljdsfrågan.

Sheik Omar Joof är medborgare i Gambia.

Migrationsverket har i ett av tingsrätten inhämtat yttrande anfört i huvudsak följande. Sheik Omar Joof beviljades den 4 juni 2009 ett tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin dåvarande maka. Den 1 juni 2011 ansökte han om förlängning av tillståndet. Migrationsverket avlog först ansökan, men ärendet återförvisades dit på grund av att det hade framkommit skyddsskäl som inte prövats tidigare. Verket beslutade den 20 november 2013 att avslå Sheik Omar Joofs asylansökan samt att utvisa honom ur landet. Beslutet förenades

med ett förbud för Sheik Omar Joof att återvända till Sverige inom fyra år från det att beslutet vann laga kraft. Beslutet vann laga kraft den 26 september 2014, då Migrationsöverdomstolen – efter en mellanliggande prövning av Migrationsdomstolen – beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Mot bakgrund av det anförda anser Migrationsverket att det inte finns något hinder enligt 12 kap. 1 – 3 §§ utlänningslagen mot att utvisa Sheik Omar Joof.

Enligt 8 a kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) får en utlänning som döms till fängelse utvisas ur Sverige om (1) gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller (2) brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar.

När utvisning övervägs ska domstolen ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska särskilt beakta (1) utlänningens levnadsomständigheter, (2) om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen utvisas, (3) utlänningens övriga familjeförhållanden, och (4) hur länge utlänningen har vistats i Sverige (8 a kap. 2 § utlänningslagen).

Om utlänningen hade vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd sedan minst fyra år när åtal väcktes eller om han eller hon då varit bosatt i Sverige sedan minst fem år krävs synnerliga skäl för att utvisning ska ske (8 a kap. 3 § utlänningslagen). Vid bedömningen av om synnerliga skäl föreligger ska, utöver brottslighetens allvar, bl.a. beaktas utlänningens egentliga anknytning till Sverige och hans anknytning till hemlandet.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Sheik Omar Joof har dömts i Sverige flera gånger förut, senast den 20 september 2013 av Södertörns tingsrätt för misshandel m.m. till fängelse fem månader. Med tanke på detta och att han nu befunnits skyldig till våldtäkt och övergrepp i rättssak är de grundläggande förutsättningarna för utvisning enligt såväl första som andra punkten i 8 a kap. 1 § utlänningslagen uppfyllda.

Sheik Omar Joof får emellertid, med anledning av innehållet i Migrationsverkets yttrande, antas ha varit bosatt i Sverige sedan minst fem år då åtalet väcktes. Detta innebär att det krävs synnerliga skäl för att han ska kunna utvisas. Den våldtäkt som han i denna dom har befunnits skyldig till är ett så allvarligt brott att detta i och för sig kan utgöra synnerliga skäl för utvisning. Vid bedömningen av om utvisning på grund av brottsligheten ska ske ska även beaktas att Sheik Omar Joof som redan nämnts dömts ett par gånger tidigare i Sverige, att han frånsatt sin exfru såvitt framkommit inte har några anhöriga i eller någon annan stark anknytning till Sverige, att han har barn i Gambia och att det finns ett lagakraftvunnet beslut från Migrationsverket som innebär att han saknar rätt att stanna i Sverige. En samlad bedömning av det nu sagda leder till att det finns synnerliga skäl för utvisning. På grund härav och då det inte finns något hinder mot utvisning ska yrkandet därom bifallas (jfr till det anförda Borgeke m.fl., Studier rörande påföljdspraxis m.m., s. 1206 ff. med där förekommande rättsfallshänvisningar). Återreseförbudets längd bör bestämmas till tio år (jfr Borgeke m.fl. a.a. s. 1216).

Påföljd

Som ovan nämnts har Sheik Omar Joof dömts i Sverige flera gånger förut och senast den 20 september 2013 av Södertörns tingsrätt för misshandel m.m. till fängelse fem månader. Han blev villkorligt frigiven från det fängelsestraffet den

1 november 2013 med en återstående strafftid om en månad och tjugo dagar. Prövotiden löpte ut den 1 november 2014.

Tingsrätten har i målet inhämtat en personutredning, ett s.k. § 7-utlåtande och ett rättspsykiatrisk utlåtande. Härutöver har tingsrätten förelagt Socialstyrelsens rättsliga råd att yttra sig över det rättspsykiatriska utlåtandet.

Enligt det rättspsykiatriska utlåtandet begick inte Sheik Omar Joof de gärningar som åtalet avser under påverkan av en allvarlig psykisk störning. Däremot led han vid tidpunkten för den rättspsykiatriska undersökningen av en sådan störning. I utlåtandet sägs vidare att han, till följd av sitt tillstånd, är i behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång samt att det därmed fanns medicinska förutsättningar för att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken.

Socialstyrelsens rättsliga råd har i sitt yttrande uttalat att Sheik Omar Joof både begick gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning och led av en sådan störning vid tidpunkten för rådets undersökning. Vidare har Socialstyrelsen bedömt att Sheik Omar Joof haft förmåga att inse gärningens innebörd och att vara medveten om sitt handlande. Då Socialstyrelsen ansett att risken för återfall i allvarlig brottslighet är hög har den rekommenderat att han lämnas över till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Bestämmelsen i 30 kap. 6 § brottsbalken innehåller vissa särskilda bestämmelser i fråga om påföljdsval för den som har begått ett brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning. Dessa bestämmelser innebär bl.a. att fängelse får väljas som påföljd endast om det finns synnerliga skäl. Vidare ges i 31 kap. 3 § samma balk

föreskrifter om överlämnande till rättspsykiatrisk vård för den som lider av en allvarlig psykisk störning.

Det är domstolen som ska bedöma om det finns behov av rättspsykiatrisk vård. Utrymmet för prövningen är emellertid begränsat. När, som i detta fall, domstolen inhämtat ett yttrande från Socialstyrelsen över en utförd rättspsykiatrisk undersökning och detta yttrande avviker från undersökningsläkarens utlåtande, bör styrelsens yttrande, vilket till sin natur är ett sakkunnigutlåtande, i allmänhet vara att anse som det mera tillförlitliga. Det ska också nämnas att en tillämpning av de nyss nämnda bestämmelserna i 30 kap. 6 § och 31 kap. 3 § brottsbalken inte förutsätter mer än att det är övervägande sannolikt att gärningen begåtts under påverkan av en allvarlig psykisk störning respektive att gärningsmannen lider av en sådan störning (se rättsfallen NJA 1998 s. 162 och 2004 s. 702).

Det skulle i och för sig kunna argumenteras för att det rättspsykiatriska utlåtandet i detta fall är mest tillförlitligt av det skälet att undersökningen är baserad på observationer av Sheik Omar Joof under betydligt längre tid än Socialstyrelsens yttrande är. Mot detta kan dock följande anföras. Mellan instanserna råder enighet om att Sheik Omar Joof vid undersökningstillfällena lidit av en allvarlig psykisk. För att bedöma av om han gjorde detta även vid gärningstidpunkten framstår inte den tid som han observerats under som den mest avgörande faktorn.

Med beaktande av det anförda och vid en samlad bedömning av all i målet inhämtad personalia kommer tingsrätten fram till att Sheik Omar Joof både begick gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning och att han nu lider av en sådan störning. Det bör nämnas att dessa ställningstaganden är i överensstämmelse med Socialstyrelsens slutsatser och att även det rättspsykiatriska utlåtandet lämnat öppet för att en allvarlig psykisk störning väl kan ha förelegat också vid gärningstidpunkten (låt vara att undersökningsläkaren inte ansett att det funnits "tillräckligt god säkerhet" för detta).

Med utgångspunkt från de dragna slutsatserna – och med beaktande av brottslighetens allvarliga art och höga straffvärde, som motsvarar minst fängelse två år och sex månader – kan annan påföljd än överlämnande till rättspsykiatrisk vård inte komma ifråga. Överlämnandet ska förenas med särskild utskrivningsprövning, då tingsrätten delar Socialstyrelsens bedömning att risken för att Sheik Omar Joof återfaller i allvarlig brottslighet är hög.

Häktning

Sheik Omar Joof har i denna dom befunnits skyldig till bl.a. våldtäkt. För detta brott är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år. Det är – med avseende på såväl risken för att Sheik Omar Joof fortsätter sin brottsliga verksamhet som risken för att han undandrar sig straff – inte uppenbart att skäl för fortsatt häktning saknas. Han ska därför kvarbli i häkte till dess att domen i fråga om påföljd och utvisning vinner laga kraft mot honom.

Skadestånd

Som ovan nämnts har Sekretess A, med anledning av åtalet för våldtäkt, begärt ersättning för kränkning med 150 000 kr, medan Sheik Omar Joof i den delen vitsordat ett belopp om 100 000 kr. Det senare beloppet motsvarar sedan februari 2013 den av Brottsoffermyndigheten tillämpade schabloniserade ersättningsnivån för kränkning för våldtäktsbrott (se Brottsoffermyndighetens referatsamling för 2014, s. 15). När det gäller begärd ersättning för sveda och värk för våldtäkt (15 000 kr) och begärd ersättning för kränkning för övergrepp i rättssak (5 000 kr) är parterna överens om att de begärda ersättningarna är skäliga och att de ska dömas ut i fall av fällande dom. Detsamma gäller för den yrkade räntan.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Enligt tingsrättens mening får det anses skäligt att bestämma Sekretess A:s kränkingsersättning för våldtäkten till 125 000 kr (jfr Brottsoffermyndighetens referatsamling för 2014, referat nr 1 – 3). De båda övriga begärda beloppen, dvs. 15 000 kr respektive 5 000 kr, ska Sekretess A – till följd av tingsrättens bedömningar i skuldfrågan och Sheik Omar Joofs godtaganden av skäligheten – tillerkännas. Även räntan ska, såsom godtagen, dömas ut. Sammantaget ska alltså Sheik Omar Joof förpliktas att betala skadestånd till Sekretess A med 145 000 (=125 000 + 15 000 + 5 000) kr jämte yrkad ränta.

Övrigt

Det finns skäl att förordna om fortsatt sekretess i fråga om Sekretess A:s identitet samt i fråga om innehållet i det rättspsykiatriska utlåtandet och i Socialstyrelsens rättsliga råds yttrande i enlighet med vad som framgår av domslutet.

De av Kristofer Stahre och Nicole Trinh begärda ersättningarna för sina uppdrag som offentlig försvarare respektive målsägandebiträde bedöms vara skäliga.

På grund av vad som framkommit om Sheik Omar Joofs ekonomiska förhållanden och med hänsyn till det straff och de övriga sanktioner han får vidkännas genom denna dom ska staten stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

Eftersom Sheik Omar Joof döms för brott där fängelse ingår i straffskalan ska han betala en avgift till brottsofferfonden.

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2015-03-13

B 7321-14

Enhet 2

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 400)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den **7 april 2015**.

Rikard Backelin

I avgörandet har rådmannen Rikard Backelin samt nämndemännen Elisabeth Anulf, Ragnhild Asp Ekström och Erik Jansson deltagit. Rätten är enig.

Avräkningsunderlag bifogas, se aktbil.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19841111-1977	Datum för dom/beslut 2015-03-13
Efternamn Joof	Förnamn SHEIK Omar

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2014-10-12	
------------	--

Särskild anteckning

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.